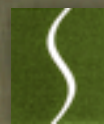

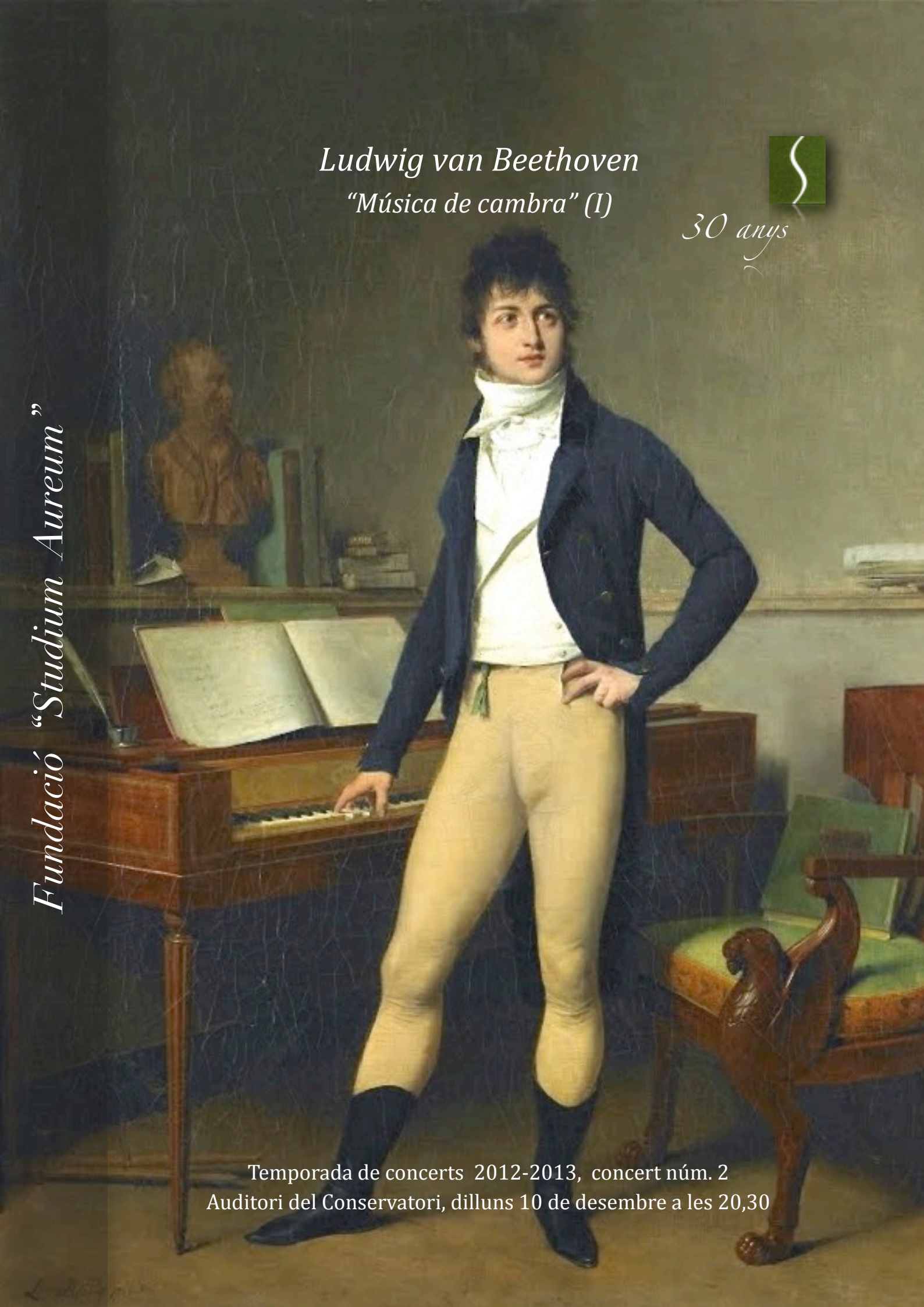
Ludwig van Beethoven
"Música de cambra" (I)

30 anys

Fundació "Studium Aureum"

Temporada de concerts 2012-2013, concert núm. 2
Auditori del Conservatori, dilluns 10 de desembre a les 20,30

Beethoven i la Sonata “Kreutzer”

La Sonata per a violí i piano núm. 9 en La major, comunament coneguda com la Sonata a Kreutzer, va ser composta per Ludwig van Beethoven i publicada com el seu Opus 47 en 1802. És notable per la seva exigent part de violí, per la seva durada inusual (una execució típica dura poc menys de 40 minuts) i pel seu abast emocional - mentre el primer moviment és predominantment furiós, el segon és més contemplatiu i el tercer alegre i exuberant.

La sonata va ser dedicada originalment al violinista polonès George Bridgetower (1779-1860), qui la va executar al costat de Beethoven en la seva estrena. No obstant això, després del concert, mentre els dos prenen una copa, Bridgetower va fer alguns comentaris insultants cap a una dona que era amiga de Beethoven. Furiós, Beethoven ho eliminaria de la dedicatòria de la seva peça, canviant-lo per Rodolphe Kreutzer, considerat com el millor violinista de llavors. Irònicament, Kreutzer mai la va executar, ja que la considerava com intocable, tot i que el seu nom roman unit a aquesta peça des de llavors.

Gràcies a la seva magistral composició, la Sonata a Kreutzer ha influït des de la seva estrena a diversos artistes, no només en el camp musical, sinó també en les lletres o la pintura, essent les obres més destacades:

El 1889, Lleó Tolstoi publica una novel·la titulada La sonata a Kreutzer, usant la composició de Beethoven com un exemple de com la gent pot ser arrossegada per les seves passions deslligades.

Aquesta novel·la inspira el compositor txec Leoš Janáček per crear el 1923 el seu primer quartet de cordes, el qual es titula igual que la novel·la Sonata a Kreutzer.

En el conte “Cambio de luz” de Leopoldo Alas y Ureña, La Sonata Kreutzer té cert protagonisme, en ser la peça favorita del personatge principal.

Comentari d'Álvaro Cepeda:

Agermanada amb aquesta sonata està la breu novel·la, extraordinària, de Lleó Tolstoi, que porta el nom, també, de la sonata a Kreutzer, en què el seu autor, com Beethoven, recrea la passió, millor dit, les passions de la naturalesa humana. Tots dos integren, com poques vegades, en la música i la literatura, dos vasos comunicants d'on surten esfereïdores pàgines que es complementen.

De les seves 10 sonates per a piano i violí, la Kreutzer projecta el sempre huracanat sentiment-caràcter de Beethoven, la seva raó i voluntat la van crear en un dels seus gairebé sempre entregats moments a la música commovedora, entre el drama i la tragèdia d'allò més humà de la humanitat. S'hi va motivar Tolstoi per la seva captivadora novel·la d'amor-desamor matrimonial de luxúria conjugal.

Tolstoi (1828-1910) i Beethoven (1770-1827) són creadors d'originalitat grandiosa, immortals de la música en partitures i de literatura en pàgines sublïms. Llegir aquestes i escoltar aquelles, és reviure en aquestes obres que sacsegen el coneixement per mitjà de l'impacte que rebem. I més si també mirem les pintures de Van Gogh, on sobre el caseriu, l'aire es mou veloçment.

Les sonates de Beethoven i Tolstoi posen al oidor-lector en la vora de l'abismal sensualitat i l'empenyen a bellesa de la novel·la i la música que es complementen com els pètals d'una flor en obrir-se i tancar-se, i constitueixen la unió de la genialitat.

Tolstoi va escollir la Sonata a Kreutzer com la música de la novel·la per exaltar l'auge i decadència de l'amor fins a les seves últimes conseqüències eròtiques. Experimentar les notes musicals i la prosa d'aquests gegants sobre els quals, en les seves espatlles, podem veure i sentir dues sonates d'amor que es van diluint, dissolent ... fins a extingir-se.

A aquests incansables creadors de la música i la novel·la se'ls localitza en tota la seva obra, però per iniciar-s'hi cal escoltar i llegir les seves sonates, creacions de la genialitat del sentiment pel dramàticament humà de la naturalesa de l'amor en els tres moviments beethovenians d'una "grandesa, intensitat i complexitat" (escriu Miguel Ángel de las Heras), i en la prosa tolstoiana, una altra de les cares del poliedre de l'amor tràgic-conjugal de passions eròtiques que es gronxen entre gelosia i luxúria. Dues obres per entrar musicalment a la literatura i viceversa.

Fitxa bibliogràfica

Autors: Ludwig van Beethoven i Lleó Tolstoi

Títols: La sonata a Kreutzer

Editorial: Obres Completes

Álvaro Cepeda Neri

Beethoven y la Sonata “Kreutzer”

La Sonata para violín y piano n.º 9 en la mayor, comúnmente conocida como la Sonata a Kreutzer, fue compuesta por Ludwig van Beethoven y publicada como su Opus 47 en 1802. Es notable por su exigente parte de violín, por su duración inusual (una ejecución típica dura poco menos de 40 minutos) y por su alcance emocional - mientras el primer movimiento es predominantemente furioso, el segundo es más contemplativo y el tercero alegre y exuberante.

La sonata fue dedicada originalmente al violinista polaco George Bridgetower (1779–1860), quien la ejecutó al lado de Beethoven en su estreno. Sin embargo, después del concierto, mientras los dos tomaban una copa, Bridgetower hizo algunos comentarios insultantes hacia una mujer que era amiga de Beethoven. Furioso, Beethoven lo eliminaría de la dedicatoria de su pieza, cambiándolo por Rodolphe Kreutzer, considerado como el mejor violinista de ese entonces. Irónicamente, Kreutzer jamás la ejecutó, ya que la consideraba como intocable, a pesar de que su nombre permanece unido a esta pieza desde entonces.

Gracias a su magistral composición, la Sonata a Kreutzer ha influido desde su estreno a varios artistas, no solamente en el campo musical, sino también en las letras o la pintura, siendo las obras más destacadas:

En 1889, León Tolstoy publica una novela titulada La sonata a Kreutzer, usando la composición de Beethoven como un ejemplo de como la gente puede ser arrastrada por sus pasiones desatadas.

Esta novela inspira al compositor checo Leoš Janáček para crear en 1923 su primer cuarteto de cuerdas, el cual se titula al igual que la novela Sonata a Kreutzer.

En el cuento Cambio de luz de Leopoldo Alas y Ureña, La Sonata Kreutzer tiene cierto protagonismo, al ser la pieza favorita del personaje principal.

Comentario de Álvaro Cepeda (s’hauria de citar la font):

Hermanada a esta sonata está la breve novela, extraordinaria, de León Tolstói, que lleva el nombre, también, de La sonata a Kreutzer, en la que su autor, como Beethoven, recrea la pasión, mejor dicho, las pasiones de la naturaleza humana. Ambos integran, como pocas veces, en la música y la literatura, dos vasos comunicantes de

René François Xavier pintura (1901) basada en la novela de Tolstói : La Sonata Kreutzer

donde salen estremecedoras páginas que se complementan.

De sus 10 sonatas para piano y violín, la Kreutzer proyecta el siempre huracanado sentimiento-carácter de Beethoven; su razón y voluntad la crearon en uno de sus casi siempre entregados momentos a la música conmovedora, entre lo dramático y lo trágico de lo más humano de la humanidad. En ella se motivó Tolstói para su arrebatadora novela de amor-desamor matrimonial de lujuria conyugal.

Tolstói (1828-1910) y Beethoven (1770-1827) son creadores de originalidad grandiosa; inmortales de la música en partituras y de literatura en páginas sublimes. Leer éstas y escuchar aquellas, es revivir en esas obras que sacuden el conocimiento por medio del impacto que recibimos. Y más si también miramos las pinturas de Van Gogh, donde sobre el caserío, el aire se mueve velozmente.

Las sonatas de Beethoven y Tolstoi ponen al escucha-lector en el borde de la abismal sensualidad y lo empujan a belleza de la novela y la música que se complementan como los pétalos de una flor al abrirse y cerrarse, y constituyen la unión de la genialidad.

Tolstoi escogió la Sonata a Kreutzer como la música de la novela para exaltar el auge y decadencia del amor hasta sus últimas consecuencias eróticas. Experimentar las notas musicales y la prosa de esos gigantes sobre los que, en sus hombros, podemos ver y sentir dos sonatas de amor que se van diluyendo, disolviendo... hasta extinguirse.

A estos incansables creadores de la música y la novela se les localiza en toda su obra, pero para

iniciarse en ellos hay que escuchar y leer sus sonatas, creaciones de la genialidad del sentimiento por lo dramáticamente humano de la naturaleza del amor en los tres movimientos beethovenianos de una "grandeza, intensidad y complejidad" (escribe Miguel Ángel de las Heras), y en la prosa tolstoiana, otra de las caras del poliedro del amor trágico-conyugal de pasiones eróticas que se mecen entre celos y lujuria. Dos obras para entrar musicalmente a la literatura y viceversa.

Ficha bibliográfica

Autores: Ludwig van Beethoven y León Tolstoi

Títulos: La sonata a Kreutzer

Editorial: Obras Completas

Álvaro Cepeda Neri

Gerard Claret, violí

Neix a Andorra el 1951. Des de l'inici de la seva activitat professional, fa més de quaranta anys, s'ha donat a conèixer per la seva doble faceta d'intèrpret i pedagog.

Guanyador del concurs Tenuto de la Ràdio i Televisió Belga, medalla del Concurs internacional Maria Canals de Barcelona, ha actuat amb orquestres d'Espanya, França, Bèlgica, Holanda, Itàlia, l'ex-Txecoslovàquia, Turquia, Rússia i Japó. Ha estat dirigit, entre altres, per Antoni Ros Marbà, Edmon Colomer, Josep Pons, Jacques Mercier, Rodolf Barshai, Peter Maag, Veronika Dudarova, Yehudi Menuhin, Sergio Comissiona, Ignacio Yepes i Marzio Conti.

Ha enregistrat obres de Bach per a violí.

És fundador de l'Escola de Música de Barcelona, del Curs internacional de música de Vic i del Trio de Barcelona, amb qui té enregistrades obres de Beethoven, Mendelssohn i Dvorak. De l'any 2000 al 2005 fou director de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

És director artístic, des de la seva creació, del Festival Internacional Narciso Yepes a Ordino (Principat d'Andorra).

L'any 1993, emprèn una etapa professional com a concertino director de l'Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra (ONCA). El setembre del 2000 va fundar la Jove Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra (JONCA) que, com l'ONCA, depèn de la Fundació ONCA, gestionada pel ministeri encarregat de la cultura del Govern d'Andorra i la Fundació Crèdit Andorrà. Des del mes de gener 2007, compagina totes les seves activitats professionals, amb la direcció pedagògica musical de l'espai Trivium de Sant Julià de Lòria.

L'any 1998 li fou atorgada la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

L'any 2010, és nomenat Ambaixador nacional de l'Unicef d'Andorra.

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Sonata núm. 5, op. 24 en fa mayor per a violí i piano
("Primavera") (1801)

Allegro
Adagio molto espressivo
Scherzo : Allegro molto
Rondo : Allegro ma non troppo

Sonata núm. 9, op. 47 en La mayor per a violí i piano
("Kreutzer") (1803)

Adagio sostenuto-Presto-Adagio
Andante con variazioni
Presto

Gerard Claret; violí
Andreu Riera; piano

Andreu Riera, piano

Va néixer a Manacor, Mallorca. Comença els estudis musicals a l'Escolania de Lluc, cantant amb els Blauets, sota la direcció del seu primer mestre de música, el pare Jaume Palou. Després, torna a Manacor, on inicia seriosament l'estudi del piano amb la professora Concepció Vadell. Obté el primer premi de fi de grau mitjà en els concursos del Conservatori Professional de Palma. Seguidament, es trasllada a Madrid on treballa al Real Conservatorio de Música amb la catedràtica Ángeles Rentería. Allà obté els primers premis fi de carrera de piano i música de cambra. Prossegueix els estudis a Viena, on estudia un any amb el professor Hans Graf a la Hochschule für Musik i després es trasllada a Londres, on finalitza els seus estudis amb la professora Edith Vogel a la Guildhall School of Music and Drama. Ha guanyat importants premis com el Infanta Cristina (Madrid), el Internacional Frederic Mompou (Barcelona) o el Internacional Mozart (Salzburg).

Ha actuat a festivals de música, com el de Palma (Serenates d'Estiu i Bellver), Artà, Torroella de Montgrí, València, Festival Contemporani de Tenerife, Granada, Opus Última Madrid, Alacant, Mozarteum de Salzburg, Grandes Maestros de Santander, Santa Cristina d'Aro, Comunitat Europea de Venècia, Bath (Anglaterra), Colorado Springs (EUA), en importants sales de concert com el Palau de la Música de Barcelona, Auditorio Nacional de Madrid, Bridgewater Hall de Manchester, Instituts Cervantes de Londres, Viena i París, o el Lincoln Centre de Nova York, etc, etc.

A més, Riera ha format part del grup de cambra "Manon", amb el qual ha realitzat nombroses gires de concerts per Espanya i altres països, així com l'enregistrament de dos CD: el Quartet per a la Fi dels Temps d'Olivier Messiaen, i un de música contemporània catalana (J. Guinjoan, B. Casablanca, J. Soler). També ha realitzat enregistraments per a la Ràdio i Televisió d'Espanya, la RAI d'Itàlia i Radio France de París.

Actualment col·labora regularment amb formacions de cambra com el Image Ensemble o el Trio Kandinsky amb el qual ha actuat al Festival Internacional de Granada el 2008, concert donat en directe pel canal de televisió francès "Mezzo".

És també, col·laborador, com a pianista, de la Fundació "Studium Aureum" actuant de manera regular a les seves temporades musicals.

Ha format part del jurat del Concurs Internacional de Piano "Vila de Capdepera", i del Concurs Nacional "Jacinto Guerrero" de Toledo.

Aixímateix ha estrenat obres de compositors contemporanis com : Josep Soler, Josep Prohens, José Nieto, Antoni Parera Fons, Xavier Gelabert, Xavier Prohens, Pare Martorell, Benet Casablanca, José Luis Turina, Antón García Abril, etc.

Destaquen els seus darrers discs: ELEMENTS, amb música de Josep Prohens; PIANO PROMENADE, MUSICA I MOTS, produïts per Antoni Parera Fons; el CD del Concert del Centenari de Jaume Mas Porcel (juntament amb altres destacats pianistes balears); VORAMAR, amb música de Rafel Aguiló produït per Joan Bibiloni, KAIASSA, editat per a la Deutsche Grammophon, SYRINX, juntament amb el flautista Josep Francesc Palou i el rapsode Miquel Mestre, i un últim disc de 20 cançons tradicionals arrançades per Baltasar Bibiloni i cantades per l'Escolania dels Blauets de Lluc.

Actualment és professor titular del Conservatori Superior de les Illes Balears i Director Artístic del Festival de Música de Cambra de Cala Morlanda.

Aquest any 2012 ha actuat de solista amb l'Orquestra Nacional d'Andorra al Palau de la Música de Barcelona, al Festival Pórtico do Paraiso d'Orense, a la Fira de Música Clàssica de Verona (Itàlia), al Festival Internacional de Cant Coral de Nancy, França, Recital de piano a Dinamarca, al Festival de Música Clàssica Pro Bono Musicae de Bielsko-Biala, Polònia, i a la Mendelssohn-Remise de Berlín.

Proper concert
Dilluns 21 de gener de 2013
“Soireés musicales”
Gioacchino Rossini

*Fundació
Studium Aureum
2012-2013*

30 anys d'Studium

www.fundaciostudiumaureum.cat
email: info@fundaciostudiumaureum.cat